

Ο Χριστός «άργησε» (Λουκ. 8, 41 - 56)

Ορθοδοξία / Ιερός Άμβων

Ηρακλής Αθ. Φίλιος, Βαλκανιολόγος- Θεολόγος, Κληρικός της Ι.Μ. Σταγών & Μετεώρων

Ο ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΡΓΗΣΕ!

Είναι πράγματι εξαίσια η ευαγγελική περικοπή της Κυριακής (Λουκ. 8, 41 - 56), η οποία αναφέρεται στην ανάσταση της κόρης του Ιαείρου και στη θεραπεία της αιμορροούσης.

Σύμφωνα με το ευαγγελικό ανάγνωσμα, ένας αρχισυνάγωγος, ο Ιάειρος, πλησιάζει τον Χριστό και Τον καλεί να 'ρθει στο σπίτι του, προκειμένου να σώσει την ετοιμοθάνατη μοναχοκόρη του, ένα κορίτσι δώδεκα ετών. Ο Χριστός κινείται προς το σπίτι, όμως κάποια γυναίκα που έπασχε δώδεκα χρόνια από αιμορραγία και δεν είχε βρει ίαση σε γιατρούς, Τον πλησιάζει και αγγίζει την άκρη του ενδύματος Του, σταματώντας έτσι η αιμορραγία της. Ο Χριστός αντιλήφθηκε να βγαίνει δύναμη από μέσα Του και ρωτάει να μάθει ποιος Τον άγγιξε. Η γυναίκα Τον πλησιάζει, λέει πως γιατρεύτηκε κι Εκείνος της λέει «έχει θάρρος κόρη μου, η πίστη σου σ' έσωσε, πήγαινε εις ειρήνη» (Λουκ. 8, 48 - 49). Εν τω μεταξύ, η κόρη του Ιάειρου πεθαίνει. Ο Χριστός όμως πηγαίνει σπίτι του αρχισυνάγωγου και φέρνει στη ζωή την κόρη

του.

Ομολογώ εν πρώτοις, πως αυτό το θαυμαστικό στον παραπάνω τίτλο δύο συναισθήματα προκαλεί στον αναγνώστη• ειρωνεία και έκπληξη. Αποκλείω την ειρωνεία και οποιαδήποτε σχετική διάθεση εμπαιγμού του προσώπου του Χριστού και θέτω την υποψία της έκπληξης ως σημείο εκκίνησης της σκέψης. Απορώ όμως, έντονα διαβάζοντας τον παραπάνω τίτλο, σκεπτόμενος τους λόγους για τους οποίους αργεί ο Χριστός. Αργεί όμως; Κι αν αργεί, πως είναι πανταχού παρών; Αν πάλι δε αργεί, τότε ποιες είναι οι απορρέουσες συνέπειες μιας τέτοιας αργοπορίας;

Ο Χριστός σύμφωνα με την ευαγγελική περικοπή πηγαίνει να σώσει την κόρη του Ιάειρου. Μία γυναίκα όμως, η οποία αναζητά κι εκείνη την ίαση, καθυστερεί τον Χριστό να πάει στο σπίτι του αρχισυναγωγού. Αυτό μεταφράζεται σε απώλεια χρόνου. Με άλλα λόγια η κόρη του Ιάειρου, είναι ζήτημα λεπτών να πεθάνει. Κι ο Χριστός αντί να κατευθυνθεί χωρίς καθυστέρηση στο σπίτι του αρχισυναγωγού, σταματάει και αρχίζει μία άλλη συζήτηση, αυτή τη φορά με μία αιμορροούσα. Ο πατέρας της μοναχοκόρης, έχοντας τη δική του αγωνία, νιώθοντας τον χρόνο ως

τον χειρότερο του σύμμαχο αυτή την τραγική στιγμή και χωρίς να ωθεί τον Χριστό να βαδίσει γρηγορότερα, Τον ακολουθεί και συμμετέχει στην τραγωδία ενός άλλου ανθρώπου, ήτοι στον πόνο της αιμορροούσας. Και σε λίγο, έρχεται το δυσάρεστο. Αναγγέλλουν στον αρχισυναγωγό πως η κόρη του πέθανε.

Φανταστείτε έναν πατέρα να πληροφορείται πως η μοναχοκόρη του δεν ζει. Κι όχι μόνο αυτό. Του λένε να μην ενοχλεί πλέον τον διδάσκαλο, αφού δεν υπάρχει πλέον η ανάγκη και η αγωνία της έκπληξης. Ο Χριστός όμως δεν γυρίζει να φύγει, ούτε συμπαραστέκεται στο πένθος του πατέρα, αλλά του λέει «μη φοβάσαι• μόνο πίστευε και θα γίνει καλά» (Λουκ. 8, 51). Δεν θέλω να σκέφτομαι τη συντριβή του πατέρα, αναζητώ όμως την αίσθηση που του δημιουργήθηκε ακούγοντας αυτά τα λόγια. Αν άκουγε αυτά τα λόγια ο Spinoza ή ο Descartes, ακόμη κι ο Hume, θα έλεγε «Ε, τι μας λες τώρα, ότι πέθανε η κόρη του κι εσύ θα την φέρεις στη ζωή; Πώς γίνεται αυτό; Αυτό είναι αδύνατον. Ούτε οι αισθήσεις, ούτε ο ορθολογισμός επιτρέπει ένα τέτοιο θαύμα. Εδώ όλα εξηγούνται με βάση τον νου και την αισθησιοκρατική αντίληψη κι εσύ τολμάς να παίζεις με τον πόνο του ανθρώπου;».

Ο πατέρας πλέον πενθεί. Ο Χριστός άργησε να φτάσει στο σπίτι κι από την άλλη, βεβαιώνει στον πατέρα πως η νεκρή του κόρη θα γίνει καλά. Αυτό ακούγεται και είναι παράδοξο. Η κόρη του πέθανε και θα γίνει καλά; Μα, πως γίνεται αυτό; Αυτό γίνεται. Και γίνεται μέσα από την πίστη, την οποία οποιοσδήποτε εμπειρισμός και ορθολογισμός, δεν έχει τη δυνατότητα να επεξεργαστεί και να την θέσει ως σημείο έρευνας. Ο Husserl μέσα από τη φαινομενολογία του θα μας έλεγε «πάει τελείωσε, αυτή είναι η κατάσταση που υφίσταται και δεν είναι κάτι άλλο, αυτή είναι η αντικειμενικότητα των πραγμάτων, τι πάτε να αλλάξετε;». Όσο δε μάλλον για τον νεοπλατωνικό Πορφύριο, τον φαντάζομαι να ειρωνεύεται τα λόγια του Χριστού και να γράφει στο «Κατά Χριστιανών» για έναν παράλογο και φαντασιόπληκτο Χριστό.

Ο λόγος του Χριστού, αν και φιλοσοφικός ως προς το στοχασμό και την εν γένει θεώρηση των όντων, θέτει την υπέρβαση της κτιστής περατότητας, της φύσεως των όντων και των νόμων της φύσεως, αφού «ὅπου Θεός δέ βούλεται, νικᾶται φύσεως τάξις». Ο λόγος του Χριστού δίνει ζωή. Ο ίδιος ο Χριστός είναι η Ζωή. Αυτή η ζωή δεν εξηγείται ούτε από την εμπειριοκρατία, ούτε από τον ορθολογισμό, ούτε από τον υπαρξισμό. Το επέκεινα της μεταπτωτικής πορείας, ως αλλοτρίωσης των φθαρτικών συνεπειών που προσβάλλουν την ανθρώπινη υπόσταση αλλά και της εξουσιαστικής θνητότητας, έγκειται στη δυνατότητα της ζωής μετά τον θάνατο. Τη δυνατότητα όμως αυτή, δεν τη δίνει η φύση, οι νόμοι της, οι όροι και οι προϋποθέσεις της ζωής, αλλά το πρόσωπο του Χριστού. Αν κατά Heidegger κανείς δεν μπορεί να αφαιρέσει από τον άλλον το θνήσκειν του, ακόμη

κι αν ο Ιωάννης Δαμασκηνός ομολογεί στα νεκρώσιμα ιδιόμελα του πως «διαλύεται πᾶς ἄνθρωπος», σύμφωνα με τον Χριστό αυτό το θνήσκειν με την ανάσταση τελειώνει.

Ο Χριστός αν και άργησε να φτάσει στο σπίτι του Ιάειρου, εντούτοις γνωρίζει πως ο θάνατος δεν έχει μόνιμη εξουσία πάνω στους ανθρώπους, και γι' αυτό δεν ανησυχεί. Διώχνει τον φόβο από τον πατέρα που πενθεί και του ζητάει μόνο να πιστέψει. Φτάνοντας δε στο σπίτι ο Χριστός και κάνοντας λόγο για κοίμηση της κόρης παρά για θάνατο, ορισμένοι παρευρισκόμενοι τον ειρωνευόταν. Την ίδια ειρωνεία συναντάμε αργότερα στον Άρειο Πάγο, όπου ο απόστολος Παύλος έθεσε ένα καινούριο στοιχείο στα αυτιά των Αθηναίων, εκείνο της ανάστασης των νεκρών (Πράξ. Απ. 17, 32). Ο μεταφυσικός οπτιμισμός του Χριστού έχει λόγο ύπαρξης, όχι απαραίτητα ανάγκη, διότι ο ίδιος αναστήθηκε από τους νεκρούς και χάρισε την αιώνια ζωή στο ανθρώπινο γένος.

Ο Χριστός αργεί και σήμερα. Μόνο που στο σημείο αυτό, επιλέγω να μην βάλω θαυμαστικό, όπως στον παραπάνω τίτλο, για να δηλώσω έκπληξη. Η απουσία του θαυμαστικού, για τους ανθρώπους πλέον δηλώνει κάτι πιο βαθύ και ανησυχητικό. Αγωνία, φόβο, απογοήτευση, θλίψη, άρνηση. Είναι η στιγμή, που το βάδισμα του Χριστού, άλλοτε τους ενθαρρύνει και άλλοτε τους ταλαιπωρεί. Γιατί όμως επιμένει να βαδίζει αργά; Δανείζομαι τις σκέψεις του αγίου Νικολάου Βελιμίροβιτς και αφήνω εκείνος να δώσει συνέχεια στους προβληματισμούς: «Και δύσκολος είναι ο δρόμος Του. Γι' αυτό βαδίζει αργά. Μέσα από τις λακκούβες αίματος, μέσα από το σκοτάδι των αμαρτιών, και μέσα από τα αγκάθια των ληστών Εκείνος πορεύεται. Είναι στενός ο δρόμος Του και πολλοί πεσμένοι αμαρτωλοί βρίσκονται στον γκρεμό και στις δυο πλευρές του δρόμου Του. Εκείνος πρέπει να σκύβει και στις δυο πλευρές, να τους σηκώνει και να τους τραβά πίσω Του και να περπατά προς τα μπρος. Γι' αυτό βαδίζει αργά».

<https://bit.ly/3FLW4yi>